

Fullmäktigemotion / Karleby stad måste förhindra skrotningen av avgiftsfri utbildning på andra stadiet

Stadsfullmäktige 13.05.2024 § 54
17/00.01.06/2024

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen lämnade in följande fullmäktigemotion:

”Orpos regering beslöt under ramförhandlingarna i april 2024 om flera väsentliga försämringar i den finländska välfärdsstaten. En särskilt skadlig nedskärning är beslutet som även gäller anordnare av utbildning, nämligen att begränsa avgiftsfria läromedel och avgiftsfria studentexamensavgifter för studerande på andra stadiet vid det årets slut som den studerande fyller 18 år.

Landets regerings beslut skrotar den avgiftsfria och jämlika möjligheten att avlägga examen på andra stadiet. Genom åtgärden eftersträvas på riksomfattande nivå en årlig besparing på endast 12 miljoner euro, men om beslutet förverkligas ökar ungdomars och familjers ojämställdhet. Enligt Gymnasiebarometern 2022 har erbjudandet av avgiftsfria läromedel ökat gymnasieutbildningens popularitet särskilt bland de studerande som har föräldrar av vilka ingendera har högskoleutbildning, minst en av föräldrarna är arbetslös eller vilkas modersmål inte är finska. Avläggandet av en andra stadiets examen inverkar också tydligt på hur man senare kommer in på arbetsmarknaden. Regeringens förslag inriktas alltså uttryckligen på ungdomar och familjer som redan nu är i en svagare ställning och ökar ojämställdheten överallt i Finland. Det fattade beslutet att skära ned på utbildning medför bara en minimal besparing för den offentliga ekonomin, men ökar ungdomars ojämställdhet samt begränsar åtminstone en del ungdomars framtidsmöjligheter.

Därtill kan besparingen inte förverkligas ur Karleby stads synvinkel. Att exempelvis samla in läroböcker, olika läromedel och datorer av studerande samt att avbryta e-boklicenser mitt under abiturientåret eller före studiernas slutspurt strider mot sunt förnuft och är mycket svårt att förverkliga. Det här skulle också ytterligare öka den belastade undervisningspersonalens arbetsbörda. I värsta fall inverkar avgiftsbeläggandet av läromedel också på studieframgången och slutförandet av examen. Alternativt orsakar faktureringen av otaliga små belopp och andra avgifter av unga studerande ökat förvaltningsarbete och -kostnader för kommunerna.

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen utnyttjar sin rätt att lämna in en motion och föreslår att

- 1 man sätter upp som mål för Karleby stads intressebevakning att utöva statspåverkan i syfte att den beslutade nedskärningen av utbildning återkallas med en fortsatt beredning av ärendet på ovan nämnda grunder

och
- 2 Karleby stad beslutar utreda olika sätt att trygga en genuint avgiftsfri och jämlik utbildning för sina invånare som avlägger examen på andra stadiet genom att betala läromedel för över 18-åringar på andra stadiet, om staten förverkligar utbildningsnedskärningen.”

Bilaga A § 54 Undertecknad fullmäktigemotion

Beslut

Stadsfullmäktige beslutar anteckna motionen i sitt protokoll och ge den till stadsstyrelsen för behandling.